

بررسی تاثیر آموزشی بر میزان آگاهی و عملکرد دانش آموزان دختر در رابطه با بهداشت دوران بلوغ

سابقه و هدف: بلوغ از مهمترین مراحل دوران زندگی است. در این دوره تغییرات جسمی و تحولات روانی در فرد ایجاد می شود. اگر به مسائل دوران بلوغ دختران دقت و توجه لازم صورت نگیرد ممکن است آنها در آینده از سلامت، آگاهی و اعتماد به نفس کافی برخوردار نباشند. این پژوهش به منظور بررسی تاثیر آموزش بر میزان آگاهی و عملکرد دانش آموزان دختر در خصوص بهداشت دوران بلوغ در دبیرستانهای امیرکلا بابل، ۱۳۷۸ انجام شد.

مواد و روشها: این پژوهش یک مطالعه مداخله ای از نوع (Pre-post) بوده است. بطوریکه تعداد ۲۵۰ نفر از دانش آموزان دختر به روش تصادفی انتخاب شدند. ابزار مورد استفاده جهت گردآوری داده ها پرسشنامه بوده که در دو مرحله، یکبار قبل از آموزش و بار دیگر بعد از آموزش در اختیار نمونه ها قرار داده شد. برنامه آموزش به صورت سخنرانی، استفاده از تخته سیاه، پرسش و پاسخ و ارائه جزوه آموزشی بوده است.

یافته ها: نتایج حاصل از این بررسی نشان داد که آموزش بر روی میزان آگاهی ($P=0/000$) و میزان عملکرد بهداشتی ($P=0/000$) دانش آموزان در رابطه با بهداشت بلوغ تاثیر مثبت داشته است. همچنین بین میزان آگاهی و عملکرد بهداشتی دانش آموزان در خصوص بهداشت بلوغ و مشخصات فردی مثل سن، محل سکونت، شغل و تحصیلات والدین ارتباط معنی دار وجود ندارد. فقط بین میزان آگاهی و رشته تحصیلی آنان ارتباط معنی دار وجود دارد ($P<0/02$).

نتیجه گیری: این پژوهش نشان داد که آموزش مطالب بهداشتی دوران بلوغ تاثیر محسوسی در میزان آگاهی و عملکرد بهداشتی دانش آموزان داشته است. بنابراین اطلاعات صحیح در مورد بهداشت بلوغ باید از طریق منابع اطلاع رسانی مناسب بویژه از طریق مادران آنها، مسئولین بهداشت مدارس و پرسنل مراکز بهداشتی درمانی به آنان منتقل شود.

واژه های کلیدی: آموزش، آگاهی، عملکرد بهداشتی، بلوغ، دانش آموز

مسئله بلوغ و به عبارت بهتر مسائلی که در دوران بلوغ، فرد و جامعه با آنها مواجه می‌شوند بسیار متعدد و متنوع هستند (۱). اهمیت توجه به دوران بلوغ دختران از آن جهت است که اگر دقت و نظارت لازم صورت نگیرد ممکن است این دختران در آینده مادرانی شوند که از سلامت، آگاهی و اعتماد به نفس به حد کافی برخوردار نباشند و خود فرزندانی ناآگاه تحویل جامعه دهند. از اینرو سرمایه‌گذاری در امور مربوط به دختران را باید نوعی سرمایه‌گذاری در توسعه ملی به شمار آورد (۲). از طرفی دیگر نوجوانی خودش بعنوان یک مشکل تلقی نشده بلکه مرحله ایست که مشکلات اختصاصی خاص خودش را دارد (۳) به همین خاطر نوجوانان در خلال تغییرات دوران بلوغ و سیستم تولید مثل نیاز به آگاهی و حمایت زیاد دارند (۴) یکی از نیازهای اساسی بهداشت بلوغ و باروری ارتقاء سطح دانش و آگاهی نوجوانان درباره آن و در چارچوب فرهنگ و اعتقادات جامعه است (۵). دختران و خانمها غالباً "خواهان و نیازمند به اطلاعاتی در مورد قاعدگی هستند و اطلاعات آنها ممکن است محدود یا نادرست باشد (۶). عدم توجه به بهداشت سیستم تناسلی در دوران باروری و عدم درک اهمیت این موضوع، تاثیر مخربی نه فقط بر سلامت فرد، بلکه بر سلامت و بهداشت خانواده و جامعه خواهد گذاشت و عوارضی ببار خواهد آورد (۲). آموزش بهداشت دوران قاعدگی بعنوان حق طبیعی جوانان و نوجوانان یکی از محورهای اصلی بهداشت باروری و از اولویت های مهم بهداشتی است (۷). سازمان بهداشت منطقه مدیترانه شرقی بکارگیری اصول و استراتژیهای موثر برای آموزش بهداشت به نوجوانان را امری ضروری میدانند و پیشنهاد میکند که اطلاعات صحیح و دقیق درباره بهداشت دستگاه تولید مثل و بلوغ جنسی به نوجوانان با توجه به مراحل سنی آنان از طریق والدین، معلمان، مراقبان بهداشتی، تشکلهای جوانان و رهبران مذهبی ارائه گردد. (۸). نتایج تحقیقات متعدد نشان داده که والدین باید اطلاعات لازم در مورد بلوغ را به فرزند خود منتقل نمایند و در این مورد مسئولیت عمده بدوش آنهاست. لکن متأسفانه در عمل آنها نقش بسیار ضعیفی دارند و به بهانه شرم، حیاء و یا غفلت از رشد فرزندشان در اثر مشغله زیاد به نوعی، مسئولیت خود را فراموش و یا به معلمین واگذار می‌کنند (۵). با توجه به اهمیت بهداشت بلوغ دختران نوجوان و جمعیت قابل توجه آنها و نقشی که نه تنها در مراقبت از بهداشت خود، بلکه مراقبت از بهداشت خانواده و نسل آینده دارند موضوع این پژوهش انتخاب گردید.

مواد و روشها :

این پژوهش یک مطالعه مداخله ای نیمه تجربی است جامعه پژوهش دانش آموزان سال اول و دوم و سوم رشته های عمومی، علوم انسانی، علوم تجربی و ریاضی - فیزیک دبیرستانهای دخترانه شهر امیرکلا بابل بوده است روش نمونه گیری طبقه بندی تصادفی بوده و هر سال تحصیلی متناسب با جمعیت آن سال تحصیلی تعیین شده و با استفاده از فرمول تعیین حجم نمونه ها، تعداد نمونه ها، ۲۵۰ نفر برآورد گردید.

ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه بوده است جهت تعیین اعتبار علمی آن از نظریات چند نفر از اعضای هیئت علمی دانشگاه استفاده شد و پس از اعمال نظریات آنها و انجام اصلاحات لازم پرسشنامه جهت انجام پژوهش آماده شد. برای تایید اعتماد علمی پرسشنامه دوبار با فاصله ده روز از ده نفر از افراد جامعه پژوهش پرسیده شد که

اطلاعات یکسانی بدست آمد. پرسشنامه ها در دو مرحله ، یکبار قبل از برنامه آموزش و بار دیگر بعد از آموزش در اختیار واحدهای مورد پژوهش قرار داده شد. پرسشنامه دارای سه بخش بوده ، قسمت اول شامل سئوالاتی در رابطه با مشخصات فردی واحدها ، قسمت دوم و سوم مربوط به سئوالاتی است که سطح آگاهی و عملکرد بهداشتی دختران دانش آموز را مورد سنجش قرار داد.

پژوهشگر برای جمع آوری اطلاعات قبل از اجرای برنامه آموزشی پرسشنامه ها را بین واحدهای پژوهش توزیع کرده و پس از ۲۰ دقیقه پرسشنامه را جمع آوری کرد و سپس برنامه آموزشی را بصورت حضور در کلاس طی دو جلسه ۴۵ دقیقه ای و به شکل سخنرانی ، پرسش و پاسخ اجرا نمود. همچنین جزوه آموزشی را در اختیار تک تک نمونه ها قرار داد و بعد از گذشت ۳۵ روز مجدداً همان پرسشنامه را در اختیار نمونه ها گذاشت تا اطلاعات مربوط به بعد از آموزش جمع آوری گردید و سپس نتایج مربوط به قبل و بعد از آموزش مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت

معیار سنجش میزان آگاهی و عملکرد بهداشتی تعداد پاسخهای صحیحی بوده که به سئوالات داده شد. بطوریکه برای هر پاسخ صحیح یک امتیاز مثبت و برای هر پاسخ غلط صفر امتیاز منظور شد . سپس بر اساس شاخصهای میانگین ، انحراف معیار و حداقل و حداکثر امتیازات گروه بندی به شکل آگاهی و عملکرد بالا، متوسط ، پایین انجام شد. مبنای محاسبه حدود بالا و پائین (حداقل و حداکثر گروه میانی یعنی آگاهی و عملکرد متوسط فرمول $mean \pm 2SD$ می باشد بعبارت دیگر (انحراف معیار $2 \times \pm$ میانگین امتیاز). به منظور تجزیه و تحلیل اطلاعات بر اساس گروه بندی فوق (مقیاس رتبه ای) آزمونهای کای اسکور (Chi - square) و مک نمار (Mc- Nemar) مورد استفاده قرار گرفت .

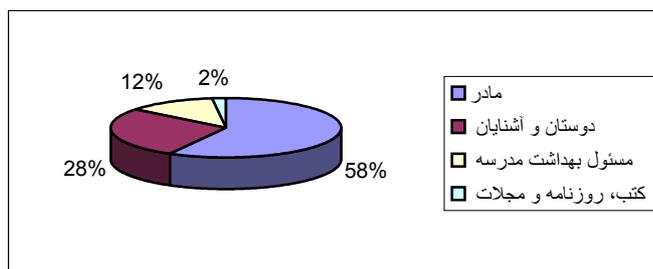
یافته ها :

از نظر خصوصیات دموگرافیک ۹۰٪ دانش آموزان در سنین ۱۵ و ۱۶ و ۱۷ سالگی بودند و در حدود ۷۰٪ دانش آموزان در شهر سکونت داشتند. در خصوص تحصیلات والدین ،نیمی از مادران و در حدود ۴۰٪ پدران تحصیلات ابتدائی و کمی بیش از ۲۰٪ والدین بیسواد بودند. ۹۲/۸ مادران دانش آموزان خانه دار بوده و در حدود نیمی از پدران آنها شغل آزاد داشته اند. در خصوص رشته های تحصیلی، ۳۵٪ دانش آموزان در رشته علوم انسانی ، ۲۷/۶٪ در رشته عمومی، ۲۰/۴٪ در رشته علوم تجربی و ۱۶/۸٪ در رشته ریاضی فیزیک بودند. جدول ۱ ، توزیع میزان آگاهی دانش آموزان در رابطه با بهداشت بلوغ در قبل و بعد از آموزش برحسب رشته های تحصیلی آنها را نشان می دهد که بیانگر آنست که هم در قبل و هم در بعد از آموزش سطح آگاهی دانش آموزان رشته علوم تجربی در مورد بهداشت بلوغ نسبت به سایر رشته های تحصیلی بالاتر بوده است (جدول ۱).

جدول ۱) توزیع فراوانی میزان آگاهی دانش آموزان در رابطه با بهداشت بلوغ در قبل و بعد از آموزش بر حسب رشته تحصیلی آنها در شهر امیرکلا - ۱۳۷۸.

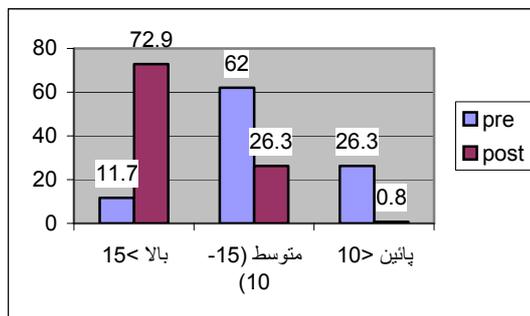
میزان آگاهی رشته تحصیلی		قبل از آموزش								بعد از آموزش							
		بالاتر		متوسط		پائین		جمع		بالاتر		متوسط		پائین		جمع	
		تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
عمومی	۸	۱۲/۳	۳۲	۴۹/۲	۲۵	۳۸/۵	۶۵	۱۰۰	۴۶	۷۰/۸	۱۸	۲۷/۷	۱	۱/۵	۶۵	۱۰۰	
علوم انسانی	۷	۷/۹	۶۲	۷۰/۵	۱۹	۲۱/۶	۸۸	۱۰۰	۶۱	۶۹/۳	۲۶	۲۹/۵	۱	۱/۲	۸۸	۱۰۰	
علوم تجربی	۱۲	۲۳/۵	۳۱	۶۰/۸	۸	۱۵/۷	۵۱	۱۰۰	۴۶	۹۰/۲	۴	۷/۸	۱	۲	۵۱	۱۰۰	
ریاضی فیزیک	۶	۱۴/۳	۲۷	۶۴/۳	۹	۲۱/۴	۴۲	۱۰۰	۲۵	۵۹/۵	۱۵	۳۵/۷	۲	۴/۸	۴۲	۱۰۰	

از نظر منابع مختلف اطلاع رسانی به دختران دانش آموز درباره دوره قاعدگی یافته های پژوهش نشان داد که مهمترین منبع انتقال اطلاعات به دختران دانش آموز مادران آنها بودند با نسبت ۵۸٪ و در مرتبه های بعدی دوستان و آشنایان با نسبت ۲۷/۶٪، مسئول بهداشت مدرسه با نسبت ۱۲/۴٪ و کمترین میزان اطلاعات از طریق کتب، روزنامه ها و مجلات به دختران ارائه شد با نسبت ۲٪ (نمودار ۱).

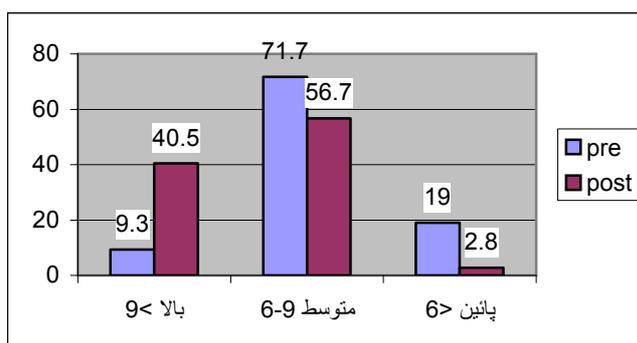
نمودار ۱: توزیع منابع مختلف کسب اطلاعات در دختران دانش آموز درباره قاعدگی (امیرکلا بابل - ۱۳۷۸)

اما در مورد میزان آگاهی دانش آموزان در رابطه با بهداشت بلوغ در قبل از اجرای برنامه آموزش تنها ۱۳/۴٪ از آنها دارای آگاهی در سطح خوب بودند و در حدود ۶۲٪ آنها دارای آگاهی در سطح متوسط و بقیه (۲۴/۷٪) دارای آگاهی ضعیفی بودند. پس از اجرای برنامه آموزش بطور قابل توجهی میزان آگاهی دانش آموزان بالا رفته، طوری که پس از آموزش در حدود ۷۳٪ دانش آموزان دارای آگاهی در سطح خوب شدند و کمتر از ۱٪ آنها آگاهی ضعیف داشته اند. نتایج آزمون آماری مک نمار نیز نشان داد که آموزش بر میزان آگاهی دانش آموزان تاثیر مثبت دارد و بین میزان آگاهی دانش آموزان در رابطه با بهداشت بلوغ در قبل از و بعد از آموزش ارتباط معنی دار وجود دارد (P=۰/۰۰۰) (نمودار ۲).

نمودار ۲. میزان آگاهی دانش آموزان دختر در قبل و بعد از آموزش در رابطه با بهداشت بلوغ (امیرکلا بابل - ۱۳۷۸)

همچنین در خصوص میزان عملکرد بهداشتی دانش آموزان در رابطه با بهداشت بلوغ یافته های پژوهش نشان داد که در قبل از آموزش ۷۱/۷٪ دانش آموزان دارای عملکرد متوسط و تنها ۹/۳٪ آنها در رابطه با بهداشت بلوغ عملکرد بهداشتی خوبی داشتند ولی در بعد از اجرای برنامه آموزش ۴۰/۵٪ واحدهای پژوهش دارای عملکرد خوب و ۵۶/۷٪ دارای عملکرد متوسط و فقط ۲/۸٪ دارای عملکرد بهداشتی ضعیف بودند و با انجام آزمون آماری مک نمار مشخص شد که بین میزان عملکرد بهداشتی دانش آموزان در رابطه با بهداشت بلوغ در قبل و بعد از آموزش ارتباط معنی دار وجود دارد ($P=0/000$) (نمودار ۳).

نمودار ۳. توزیع میزان عملکرد دانش آموزان دختر در قبل و بعد از آموزش در رابطه با بهداشت بلوغ (امیرکلا بابل - ۱۳۷۸)

بحث :

در مرحله قبل از اجرای برنامه آموزشی تنها ۱۳/۴٪ دانش آموزان در رابطه با بهداشت بلوغ آگاهی در سطح بالا داشته اند و همینطور فقط ۹/۳٪ واحدها در قبل از آموزش عملکرد بهداشتی خوبی داشته اند ولی در بعد از آموزش این نسبتها به ترتیب به ۷۳٪ و ۴۰٪ ارتقاء پیدا کرده است و از نظر آماری ارتباط معنی داری بین میزان آگاهی و عملکرد بهداشتی دانش آموزان در رابطه با بهداشت بلوغ در قبل و بعد از آموزش وجود دارد ($P=0/000$) (نمودار ۲ و ۳). در دوره نوجوانی بخاطر تغییرات جسمی و روانی اجتماعی نیاز به ارتقاء سطح آگاهی و عملکرد فرد نوجوان بوده تا اینکه خطری سلامتی او را تهدید نکند (۹).

بررسیهای انجام شده نشان می دهد که آموزش مسائل بلوغ تاثیر محسوسی در نحوه برخورد صحیح دختران با تغییرات این دوره و تصحیح رفتارهای بهداشتی آنها دارد (۲). با توجه به یافته های این پژوهش لازم است در جهت ارتقاء سطح آگاهی دختران دانش آموز درباره مسائل بلوغ و اصلاح رفتارهای بهداشتی آنان، اطلاعات صحیح را از طریق آموزش، جلسات مشاوره ای و در اختیار قراردادن کتابها، جزوات و نشریاتی که از نظر مسائل بهداشتی بلوغ آموزنده هستند به آنان منتقل کرد. در همین راستا سازمان بهداشت منطقه مدیترانه شرقی جهت ارتقاء بهداشت نوجوانان اظهار می دارد که آموزش مستمر بهداشت به نوجوانان از طریق مدارس و خدمات بهداشت مدارس برای مراقبتهای بهداشتی در سطح اول و دوم پیشگیری به کلیه دانش آموزان و بهداشت مادر و کودک را به همه نوجوانان روستائی آموزش دهند (۸).

در مورد ارتباط بین رشته های تحصیلی دانش آموزان و میزان آگاهی آنان در خصوص بهداشت بلوغ، سطح آگاهی دانش آموزان رشته علوم تجربی در مورد بهداشت بلوغ بطور معنی داری ($P<0/02$) نسبت به سایر رشته های تحصیلی بالاتر بوده که می تواند نشانگر تاثیر مطالب کتبی درسی آنان باشد به گونه ای که دانش آموزان رشته علوم انسانی به نسبت رشته های دیگر اطلاعات کمتری راجع به بهداشت بلوغ داشته اند. ضمناً "میزان عملکرد بهداشتی دانش آموزان رشته های تجربی نسبت به سایر رشته های تحصیلی بالاتر بوده است گرچه این اختلاف معنی دار نبود.

همچنین نتایج این تحقیق نشان داد از نظر آماری بین میزان آگاهی و عملکرد بهداشتی دانش آموزان در خصوص بهداشت بلوغ و متغیرهای سن، محل سکونت، تحصیلات و شغل والدینشان ارتباط معنی دار وجود ندارد. مهاجر (۱۳۷۹) اظهار می دارد گذر طبیعی از دوران نوجوانی تحت تاثیر ویژگیهای فردی و شرایط اجتماعی می تواند مسیرهای مختلفی را طی کند (۱۰). در بررسی مشابه بعمل آمده (۱۳۷۶) نیز بین سطح آگاهی دختران نوجوان از مسائل دوران بلوغ و رفتارهای بهداشتی آنها و میزان تحصیلات والدین آنها از نظر آماری ارتباط معنی داری وجود نداشت (۲).

در بررسی سئوالات مربوط به منابع مختلف اطلاع رسانی به دانش آموزان دختر درباره قاعدگی مهمترین منبع انتقال اطلاعات به دختران مادران آنها (۵۸٪) می باشد. و ۲۷/۶٪ آنان از طریق دوستان و آشنایان و ۱۲/۴٪ آنان از طریق مسئول بهداشت مدرسه اطلاعات را کسب کردند. در بررسی مشابه بعمل آمده (۱۳۷۶) نیز نشان داده شد که مهمترین منبع دریافت اطلاعات دختران نوجوان مادران آنها (۳۸/۴٪) بوده است (۲). بنابراین بایستی سطح آگاهی

مادران بالا برده شود. برای این منظور لازم است از طرق مختلف مثل استفاده از کتب و نشریات اختصاصی ، جلسات آموزشی و مشاوره های حضوری اطلاعات ضروری در اختیار والدین قرار داد.

پیشنهادات :

با توجه به یافته های این پژوهش که مهمترین منبع اطلاع رسانی دختران دانش آموز مادران آنها می باشد و از طرفی مطمئن ترین و بهترین منبع اطلاع رسانی دلخواه دختران مادران می باشند، لذا پیشنهاد می شود که در مراکز بهداشتی درمانی ، پرستاران ، ماماها و بهورزان با تشکیل دادن گروههایی از مادران مراجعه کننده ، طی جلساتی برنامه های آموزشی در رابطه با بهداشت بلوغ اجرا کنند و به مادران تفهیم شود که انتقال اطلاعات صحیح به دختران نوجوان در مورد بهداشت بلوغ یک امر ضروری و مهم می باشد.

همچنین پیشنهاد می شود که مسائل دوران بلوغ را به دور از هر نوع تنگ نظری و کج اندیشی به عنوان یک واحد درسی در مقاطع تحصیلی راهنمایی و دبیرستان گنجانده و آنچه را که یک نوجوان باید در این باره بداند، از طریق مدرسه و از زبان معلمان در اختیار آنان قرار داد. در این زمینه میتوان از همکاری وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی نیز استفاده نمود.

تقدیر و تشکر :

بدینوسیله از زحمات سرکارخانم فاطمه رادفر کارشناس پرستاری و مربی محترم دانشجویان پرستاری قدردانی می گردد. همچنین از جناب آقای دکتر حاجیان استادیار گروه پزشکی اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی بابل به خاطر نظریات ارزنده شان و از همکاری های صمیمانه جناب آقای سیدمحمود نعیمیان و از حمایت مالی معاونت محترم پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی بابل در اجرای این پژوهش تشکر می نمایم.

- ۱) پوررضا، ا و همکاران . بهداشت بلوغ ، سن ازدواج ، عوارض بهداشتی و اجتماعی آن . خلاصه مقالات اولین کنگره ملی بهداشتی عمومی و طب پیشگیری - دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه ، ۱۳۷۹ ، ۱۱۵
- ۲) سهرابی ، ث . بررسی آگاهی و نگرش و رفتارهای بهداشتی دختران دانش آموز در دوران بلوغ (شهر کرد - ۱۳۷۶) . مجله بهداشت جهان ، سال سیزدهم ، شماره اول . انتشارات مرکز نشر دانشگاهی ۱۳۷۸ ، ۳۸-۴۱ .
- 3) Diab FH, Stephen AG. Richaral EO. Core paediatrics and child health . First ed, churchill living stone - , 2000 , pp: 20
- 4) Carole LE, Carole LM. Health promotion fourth ed, Mosby, Inc 1998. pp: 558.
- ۵) احمدی ، ب . نیازهای بهداشت بلوغ دختران دانش آموز سال سوم راهنمائی مناطق جنوب شهر تهران (۱۳۷۶) . خلاصه مقالات اولین کنگره ملی بهداشت عمومی و طب پیشگیری - دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه ، ۱۳۷۹ و ۱۱۶ .
- ۶) فیز و لانگ و دیگران . پرستاری بیماریهای زنان . ترجمه دکتر حمید نام آور و دکتر لادن مقدم (انتشارات چهر ۱۳۷۳ ، ۱۶۲)
- ۷) محدثی، ح. بررسی میزان آگاهی و عملکرد دختران دبیرستانی نسبت به بهداشت دوران قاعدگی شهر ارومیه در سال تحصیلی ۷۸-۷۹ . خلاصه مقالات همایش سراسری بهداشت باروری - دانشگاه علوم پزشکی زنجان ، ۱۳۷۹ ، ۶۷ .
- ۸) دوستدار صنایع م. آموزش بهداشت نوجوانان در منطقه مدیترانه شرقی ، مجله بهداشت جهان . سال سیزدهم ، شماره دوم ، انتشارات مرکز نشر دانشگاهی ، ۱۳۷۸ ، ۵۲ .
- 9) WHO, UNFPA. UNICEF. Programming for adolescent health and development. Geneva, 1999, pp: 21.
- ۱۰) مهاجر م. نظری بر گذرگاه بلوغ و نوجوانی ، چهارمین سمینار سراسری بهداشت روانی و اختلالات رفتاری کودکان و نوجوانان - دانشگاه علوم پزشکی زنجان ، ۱۳۷۹ ، ۷ .

THE STUDY OF EDUCATIONAL EFFECTS ON KNOWLEDGE AND PRACTICE
OF HEALTH PUBERTY AMONG GIRLS STUDENTS IN BABOL'S AMIRKOLA
, (1999)

A. ZABIHI (MSC)

Dept of nursing , Babol university of medical sciences

OBJECTIVE: puberty in the most important event in the one's life . physical and psychological changes occur in the life cycle.

If enough attention is not paid to such changes, these girls won't have knowledge and self – reliance to charge the case . This research was done in order to study the educational effects on knowledge and practice of health puberty among girls students in the highschool in Babol,s Amirkola.

METHODS: This research is an interventional study, (Pre – postkind) so that 250 girls students were selected randomly .

The data were collected in the form of questionnar , primarily data collected before training them and then they were trained based on the subject. After 35 days , the same questionnair was answered again. The training course was held as giving speeches, using blackboard, asking and answering , and also giving educational pamphlets.

FINDINGS: the outcomes of the investigation done , showed that education has positive effects on the knowledge ($P=0/000$) and practical health rate ($P=0/000$) . Also there is nom no meningful relation among knowlede and practical health with health puberty and individual characteristics such as age, habitation , parent's occupation and education. But there is relation between the rate of knowledge and educational (Course ($P<0/02$).

CONCLUSION: This research indicated that training the hygienic subjects in puberty period among girls students has remarkable effects on their knowledge and practical health . therefor it is necessary to inform all the girls about puberty periold by means of suitable media sources. Especially, mothers, school health managers and health centers personel are the chief factors to undertake the responsibility.

KEY WORDS: Education, Knowledge, practical hygiene, puberty, student.